Lietas Nr. C28243314
Lietas arhīva Nr. C-0761-15/10

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2015.gada 29.janvārī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa:
tiesnese G.Viļumsone,
ar sekretāri L.Rozentāli,
piedaloties prasītāja AS "SEB banka" pārstāvei /pers.U/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē 2015.gada 15.janvārī civillietu akciju sabiedrības "SEB banka" prasībā pret /pers. B/ par parāda un līgumsoda piedziņu, tiesībām saņemt likumiskos procentus.

Aprakstošā daļa

AS "SEB banka" cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu. *Prasība pamatota sekojoši:*

AS ,,Latvijas Unibanka" (no 2008.gada 7.aprīļa nosaukums mainīts uz AS ,,SEB banka"), saskaņā ar 2004.gada 10.decembra Kredīta līgumu Nr.VR04766, ar grozījumiem Kredīta līgumā, kas starp pusēm noslēgti 2005.gada 1.novembrī, 2006.gada 15.novembrī, 2007.gada 28.septembrī, 2008.gada 3.martā, 2009.gada 30.jūlijā, 2010.gada 09.jūlijā, 2011.gada 07.jūlijā, izsniedza /pers. C/, kredītu 44166,97 *euro* apmērā, ieskaitot minētos naudas līdzekļus aizņēmēja norēķinu kontā.

Saskaņā ar 2004.gada 13.decembrī noslēgto Galvojuma līgumu Nr.VR04260/G-1 (ar grozījumiem 2006.gada 15.novembrī) /pers. B/ bez nosacījumiem un neatsaucami uzņēmās nedalīti kā pats parādnieks atbildēt prasītājam par aizņēmēja parādu, kāds varētu rasties no Kredīta līguma.

Tā kā aizņēmēja kavēja Kredīta līgumā noteiktos maksājumu termiņus ilgāk par 60 kalendārām dienām un tika pieļautu būtiski līguma pārkāpumi, proti, aizņēmēja Kredīta līgumā noteiktos maksājumus kavēja no 2012.gada 20.februāra, prasītājs, pamatojoties uz Kredīta līguma 2010.gada 9.jūlija Vienošanās Nr.6 par grozījumiem Kredīta līgumā Nr.VR04766 2. daļas 20.3., 20.4. un 20.5.1. punktu, vienpusēji atkāpās no līguma un 2012.gada 23.oktobri noteica par aizdevumu atmaksas beigu termiņu. Tā kā līdz 2012.gada 23.oktobrim aizdevums netika atmaksāts, prasītājs Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļā iesniedza pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret aizņēmēju, un saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 4.marta lēmumu lietā Nr.3-12/0751 pieteikums apmierināts un /pers. C/ maksājuma saistība Ls 23833,27 apmērā tika nodota piespiedu izpildei pēc Kredīta līguma par labu prasītājam.

Tāpat ar 2013.gada 4.februāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu Nr.3-12/0879 nolemts apmierināt prasītāja pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pret ķīlas devēju (un vienlaicīgi arī galvotāju) /pers.B/ un ķīlas devēju (vienlaicīgi aizņēmēju) /pers.C/ par kopējo summu Ls 23499,31, tai skaitā – aizdevuma pamatsumma – Ls 20694,85, procenti Ls 596,52, līgumsods Ls 2207,94, kā arī prasītāja labā piedzīti tiesāšanās izdevumi – valsts nodeva Ls 350.

Apvērsuma prasības par minētiem zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumiem netika iesniegtas.

2013.gada 4.februāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmums Nr.3-12/0879 tika daļēji nodots piespiedu izpildei Rīgas apgabaltiesas 45.iecirkņa zvērinātai tiesu izpildītājai Katrīnai Baltalksnei, pamatojoties uz jau uzsākto izpildu lietu, saskaņā ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2011.gada 27.augustā izdoto izpildu rakstu Nr.C29741710 par uzturlīdzekļu piedziņu, parādnieks /pers.B/, piedzinējs - /pers. C/ (zvērinātas tiesu izpildītājas lietvedībā reģistrēta izpildu, lieta Nr.3657/11). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 628.panta pirmās daļas 4.punktu, zvērinātai tiesu izpildītājai lūgts pārskaitīt prasītājam kā hipotekārajam kreditoram naudas līdzekļus Ls 6280,68 apmērā, kas iegūti 2012.gada 8.novembri izsolē pārdodot parādniekam /pers.B/ piederošā nekustamā īpašuma- 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa /adrese A/. Minētā nekustamā īpašuma daļa pārdota izsolē par Ls 6600.

Ar 2013.gada 17.janvāra Rīgas apgabaltiesas lēmumu lietā Nr.C04125713 izsoles akts tika apstiprināts.

Saskaņā ar zvērinātas tiesu izpildītājas Katrīnas Baltalksnes 2013.gada 19.februāra lēmumu par piedzīto naudas līdzekļu izmaksu izpildu lietā Nr.3657/11, zvērinātas tiesu izpildītājas sprieduma izpildes izdevumi izpildu lietā Nr.3657/11 ir aprēķināti Ls 319,32, savukārt saskaņā ar 2013.gada 27.maija aprēķinu Nr.0366-352-2013/13 sprieduma izpildes izdevumu kopsumma ir Ls 1115,14. Atgūtā nauda, kas pārskaitāma prasītājam ir Ls 5165,54 (minētā naudas summa novirzīta daļējai pamatsummas parāda dzēšanai).

Aizņēmējai /pers.C/ piederošā nekustamā īpašuma- ½ domājamo daļu no dzīvokļa /adrese A/ pārdota 2013.gada 20.maijā labprātīgi bez izsoles par Ls 8000. Naudas summa Ls 8000 apmērā pilnībā novirzīta kavēto procentu nomaksai un daļējai pamatsummas parāda dzēšanai. Bez tam, aizņēmēja līdz 2013.gada 22.maijam ir labprātīgi daļēji dzēsusi ar tiesas lēmumu piedzīto līgumsodu Ls 21,29 apmērā, līdz ar ko uzskatāms, ka labprātīgi daļēji dzēstais aizņēmējas /pers. C/ parāds

ir Ls 8021,29.

Pamatojoties uz minēto, aizņēmējas /pers. C/ neizpildītās saistības ir Ls 10 312,48, tai skaitā - aizdevuma pamatsumma Ls 8125,83 un līgumsods Ls2186,65.

Kredīta līguma saistība nodrošināta arī ar atbildētāja galvojumu. Saskaņā ar Galvojums līguma 2.1. un 2.1.2. punktu galvinieks bez nosacījumiem un neatsaucami uzņēmies nedalīti kā pats parādnieks atbildēt prasītājam par aizņēmējas parādu, kurš izriet no Kredīta līguma grozījumiem kā pats aizņēmējs, t.sk., samaksāt visu parāda summu divu darba dienu laikā pēc prasītāja rakstiska paziņojuma saņemšanas, ja aizņēmējs nepilda savas saistības Kredīta līgumā noteiktajos termiņos.

Ņemot vērā minēto, prasītājs 2012.gada 09.oktobrī nosūtīja atbildētājam paziņojumu Nr.2012-21.23.6-3944, pieprasot samaksāt visu parāda summu līdz 2012.gada 23.oktobrim, brīdinājumu atbildētājs saņēma 2012.gada 12.oktobrī, ko apliecina prasības pieteikumam pievienotā pasta paziņojuma par iekšzemes sūtījuma saņemšanu kopija. Galvinieks līdz pat prasības pieteikuma sastādīšanas brīdim nav samaksājis visu parāda summu.

Saskaņā ar Galvojuma līguma 3.2.2.punktu, prasītājam ir tiesības ar paziņojumu galviniekam sākt no Kredīta līguma radušos parāda piedziņu no Galvinieka.

Tiesības vērsties ar prasību pret galvinieku pēc tam, kad prasība ir tikusi vērsta pret parādnieku, izriet no galvojuma būtības, jo galvojums izbeidzas ar galvenās saistības dzēšanu (Civillikuma 1710.pants). Tādējādi galvinieks no atbildības atbrīvojas tikai tad, kad dzēsta saistība. Tā kā galvenā saistība nav dzēsta, prasītājs vēršas tiesā arī ar prasību pret atbildētāju, neskatoties uz tiesas pieņemto lēmumu attiecībā pret aizņēmēju.

Prasības pamatojumam norādīts Civillikuma 1587., 1652., 1692., 1698., 1710., 1716., 1717., 1729., 1722., 1753., 1756., 1765.pants.

Prasībā lūgts:

piedzīt no /pers. B/ par labu AS „SEB banka" 14673,34 *euro*, tai skaitā, aizdevuma pamatsummas parādu 11 562,02 *euro* un līgumsodu 3111,32 *euro*;

piedzīt tiesāšanas izdevumus;

noteikt AS "SEB banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no izdevuma pamatsummas.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve /pers.U/ uzturēja prasību uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem un motīviem, lūdza piedzīt no atbildētāja izdevumus par sludinājuma ievietošanu laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" 15,65 *euro* apmērā.

Atbildētājs /pers. B/ uz tiesas sēdi aicināts likumā paredzētajā kārtībā ar pavēsti un ar sludinājumu oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis", taču uz tiesas sēdi neieradās, nenorādot iemeslu, līdz ar to atzīsts par iespējamu lietu izskatīt bez atbildētāja /pers. B/ klātbūtnes.

Motīvu daļa

Ņemot vērā tiesas sēdē sniegtos prasītāja pārstāvja paskaidrojumus un pierādījumus lietā, prasība par parāda piedziņu un tiesībām saņemt likumiskos procentus – apmierināma, prasība par līgumsoda piedziņu – apmierināma daļēji, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem:

AS „Latvijas Unibanka" (no 2008.gada 7.aprīļa nosaukums mainīts uz AS „SEB banka"), saskaņā ar 2004.gada 10.decembra Kredīta līgumu Nr.VR04766, ar grozījumiem Kredīta līgumā, kas starp pusēm noslēgti 2005.gada 1 .novembrī, 2006.gada 15.novembrī, 2007.gada 28.septembrī, 2008.gada 3.martā, 2009.gada 30.jūlijā, 2010.gada 09.jūlijā, 2011.gada 07.jūlijā, izsniedza /pers. C/, kredītu 44 166,97 *euro* apmērā, ieskaitot minētos naudas līdzekļus aizņēmēja norēķinu kontā.

AS "SEB Bank" prasījums, kas izriet no Kredīta līguma, nodrošināts ar /pers. B/ galvojumu, saskaņā ar 2004.gada 13.decembrī noslēgto Galvojuma līgumu Nr.VR04260/G-l (ar grozījumiem 2006.gada 15.novembrī).

Tā kā /pers. C/ kavēja Kredīta līgumā noteiktos maksājumu termiņus ilgāk par 60 kalendārām dienām un tika pieļautu būtiski līguma pārkāpumi, proti, aizņēmēja Kredīta līgumā noteiktos maksājumus kavēja no 2012.gada 20.februāra, prasītājs, pamatojoties uz Kredīta līguma 2010.gada 9.jūlija Vienošanās Nr.6 par grozījumiem Kredīta līgumā Nr.VR04766 2. daļas 20.3., 20.4. un 20.5.1. punktu, vienpusēji atkāpās no līguma un 2012.gada 23.oktobri noteica par Aizdevumu atmaksas beigu termiņu. 2012.gada 23.oktobrī aizdevums netika atmaksāts.

Tā kā līdz 2012.gada 23.oktobrim aizdevums netika atmaksāts, prasītājs Rīgas pilsētas Vidzemes Priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu, nodaļā iesniedza pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā pret aizņēmēju, un saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša 2013.gada 4.marta lēmumu lietā Nr.3-12/0751 pieteikums apmierināts un /pers. C/ maksājuma saistība Ls 23833,27 apmērā tika nodota piespiedu izpildei pēc Kredīta līguma par labu prasītājam.

Ar 2013.gada 4.februāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumu Nr.3-12/0879 nolemts apmierināt prasītāja pieteikumu par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu pret ķīlas devēju (un vienlaicīgi arī galvotāju) /pers. B/ un ķīlas devēju (vienlaicīgi aizņēmēju) /pers.C/. par kopējo summu 33 436,50 *euro*, tai skaitā – aizdevuma pamatsumma – 29 446,12 *euro*, procenti 848,77 *euro*, līgumsods 3141,61 *euro*, kā arī prasītāja labā piedzīti tiesāšanās izdevumi – valsts nodeva Ls350.

Apvērsuma prasības par minētiem tiesas lēmumiem nav iesniegtas, līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 406. pantu un 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

2013.gada 4.februāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmums Nr.3-

12/0879 daļēji nodots piespiedu izpildei Rīgas apgabaltiesas 45.iecirkņa zvērinātai tiesu izpildītājai Katrīnai Baltalksnei, pamatojoties uz jau uzsākto izpildu lietu, saskaņā ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2011.gada 27.augustā izdoto izpildu rakstu Nr.C29741710 par uzturlīdzekļu piedziņu, parādnieks /pers.B/, piedzinējs - /pers. C/ (zvērinātas tiesu izpildītājas lietvedībā reģistrēta izpildu, lieta Nr.3657/11). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 628.panta pirmās daļas 4.punktu, zvērinātai tiesu izpildītājai lūgts pārskaitīt prasītājam kā hipotekārajam kreditoram naudas līdzekļus Ls 6280,68 apmērā, kas iegūti 2012.gada 8.novembrī izsolē pārdodot parādniekam /pers.B/ piederošā nekustamā īpašuma- *1/2* domājamo daļu no dzīvokļa /adrese A/. Minētā nekustamā īpašuma daļa pārdota izsolē par Ls 6600.

Ar 2013.gada 17.janvāra Rīgas apgabaltiesas lēmumu lietā Nr.C04125713 izsoles akts apstiprināts.

Saskaņā ar zvērinātas tiesu izpildītājas Katrīnas Baltalksnes 2013.gada 19.februāra lēmumu par piedzīto naudas līdzekļu izmaksu izpildu lietā Nr.3657/11, zvērinātas tiesu izpildītājas sprieduma izpildes izdevumi izpildu lietā Nr.3657/11 ir Ls 319,32, savukārt saskaņā ar 2013.gada 27.maija aprēķinu Nr.0366-352-2013/13 sprieduma izpildes izdevumu kopsumma ir Ls 1115,14. Atgūtā nauda, kas pārskaitīta prasītājam ir Ls 5165,54 (minētā naudas summa novirzīta daļējai pamatsummas parāda dzēšanai).

Aizņēmējai /pers.C/ piederošā nekustamā īpašuma- ½ domājamo daļu no dzīvokļa /adrese A/ pārdota 2013.gada 20.maijā labprātīgi bez izsoles par Ls 8000. Naudas summa Ls 8000 apmērā pilnībā novirzīta kavēto procentu nomaksai un daļējai pamatsummas parāda dzēšanai. Bez tam, aizņēmēja līdz 2013.gada 22.maijam ir labprātīgi daļēji dzēsusi ar tiesas lēmumu piedzīto līgumsodu Ls 21,29 apmērā, līdz ar to labprātīgi daļēji dzēsts aizņēmējas /pers. C/ parāds Ls 8021,29.

Prasībā lūgts piedzīt no atbildētāja aizņēmējas /pers. C/ neizpildītās saistības - aizdevuma pamatsummu 11562,02 *euro* un līgumsodu 3111,32 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 1330.pantu, ja ieķīlāto lietu pārdodot ienāk tāda summa, kuras nepietiek ķīlas ņēmēja pilnīgam apmierinājumam, tad viņam paliek tiesība prasīt no parādnieka kā parāda atlikumu, tā arī pārdošanai taisīto nepieciešamo izdevumu samaksu. Līdz ar to prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja atlikušo parāda atlikumu, ko nesedza no ķīlas pārdošanas iegūtie līdzekļi.

Saskaņā ar Galvojuma līguma 2.1. un 2.1.1. punktiem ar šo līgumu galvinieks bez nosacījumiem un neatsaucami uzņemas nedalīti kā pats parādnieks atbildēt kreditoram par parādnieka parādu, kāds varētu rasties no pamatlīguma, un apņemas bez nosacījumiem veikt pieprasītās summas vai summu kapitāla parāda, procentu, līgumsoda, komisijas maksas, tiesas izdevumu un citu blakus maksājumu, kas izriet no pamatlīguma samaksu.

Civillikuma 1702.pants nosaka, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Neskatoties uz to, ka atbildētājs noslēdzot galvojuma līgumu ir noteikti atteicies no tiesības prasīt, lai kreditors griežas no sākuma pie galvenā parādnieka, kreditors izvēlējies griezties sākumā pie galvenās parādnieces, daļēji parādu atguvis, un tikai pēc tam vērsies pie atbildētāja kā galvinieka atlikušā parāda atgūšanai. Atbilstoši galvojuma mērķim, konstatētie apstākļi norāda uz to, ka kreditoram nav citu iespēju kā vien vērsties pie galvinieka, lai no viņa saņemtu saistības izpildījumu.

Kā norādījis Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 22.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC-27/2013, apstāklis, ka kreditors vispirms ir vērsies pret galveno parādnieku un Civilprocesa likuma 50.[1] nodaļas kārtībā ir pieņemts lēmums par galvenā parādnieka maksājuma saistības pēc aizdevuma līguma nodošanu piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā, nevar būt par pamatu secinājumam, ka kreditoram vairs nav tiesības prasīt galvojuma līguma izpildi un saņemt apmierinājumu no galvinieka. Ne no materiālo, ne arī no procesuālo tiesību viedokļa nepastāv ierobežojumi, kas liegtu kreditoram celt prasību vienīgi pret ekspromisorisko galvinieku.

Nav strīda, ka saistību izpildes termiņš iestājās, galvenā parādniece samaksas saistības līdz šim laikam pilnībā nav izpildījusi, galvojuma saistība joprojām ir spēkā, un kreditors var prasīt tās izpildīšanu. Līdz ar to prasītājam ir tiesības celt prasību pret ekspromisorisko galvinieku – atbildētāju un prasīt atlikušā parāda summas un līgumsoda piedziņu. Ņemot vērā minēto, ir likumīgs pamats piedzīt no atbildētāja prasītāja labā kredīta pamatsummas atlikumu 11 562,02 *euro* apmērā.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Galvojuma līguma 2.1. punkta 2.1.1. apakšpunkts precizē, ka galvinieks uzņemas pienākumu atbildēt arī par jebkuru citu prasītāja blakus prasījumu samaksu, līdz pilnīgais aizņēmēja saistību, kas izriet no kredīta līguma izpildei.

Kredīta līguma 6.1.punktā puses vienojušās, ka par jebkuru kredīta līgumā paredzētā maksājuma termiņa neievērošanu, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 36% apmērā gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Civillikuma 1722.pants paredz, ka līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju ne no procentiem vai augļiem, kas no viņa pienākas, ne no zaudējumu atlīdzības, ciktāl tie pārsniedz līgumsoda apmēru, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētā līgumsodu 3111,32 *euro* apmērā.

Tiesas ieskatā, līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, un tā uzdevums ir ietekmēt parādnieka saistību izpildi, nevis nodrošināt kreditoram labumu papildus parādnieka pamatsaistībai. Turklāt līgumsods nav līdzeklis, ar

kura palīdzību kreditors ir tiesīgs iedzīvoties uz parādnieka rēķina (peļņas avots), un tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips. Konkrētajā tiesiskajā situācijā atbildētājs Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir atzīstams par patērētāju. Līdz ar to pušu starpā noslēgtā līguma noteikumi izvērtējami līgumslēdzēju pušu vienlīdzīguma un taisnīguma aspektā atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi saīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2011.gada 31.augusta spriedumā lietā Nr. SKC- 221/2011, izvērtējot normas par līgumsodu kopsakarā ar taisnīguma un samērīguma principu norādījis uz judikatūru, kas izveidojusies ar Senāta 2004.gada 22.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-48, 2007.gada 20.jūnija lēmumu lietā SPC-43, 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr. SKC-212, ir nonācis pie atzinuma par līgumsoda samazināšanas iespēju. Prasītāja lūgtajam līgumsoda apmēram ir izteikti sodošs raksturs, un tā apmērs nav samērots ar vispārējiem taisnīguma un samērīguma principiem, tādējādi radot patērētājam ekonomiski smagas sekas un apgrūtinot parāda atmaksu, tāpēc tiesa atzīst, ka pieprasīto līgumsodu iespējams samazināt. Vienlaikus nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot atbildētāju no nokavējuma sekām (līgumsoda), tas ir, atbildības par maksājumu termiņu kavējumu gadījumā, jo tādā gadījumā atbildētājs netiktu motivēts nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, netiktu ievērotas prasītāja tiesības saņemt ekvivalentu naudas summu par kavējuma laiku, kā arī tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Aprēķinātais līgumsods ir nesamērīgs un ir samazināms 10% apmērā no pamatparāda summas. Tiesa atzīst, ka līgumsods 1156,20 *euro* apmērā izpildīs sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcijas, kā arī tiks ievērotas prasītāja intereses - ietekmēt atbildētāja saistību izpildi. Tādējādi, šādā apmērā 1156,20 *euro* prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma. Savukārt prasība pārējā daļā par līgumsoda 1955,12 *euro* apmērā piedziņu ir noraidāma kā nepamatota.

No /pers. B/ prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi atbilstoši prasījumu apmierinātajai daļai – par valsts nodevu 698,64 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem 20,35 *euro*.

Nosakāmas AS „SEB banka" tiesības saņemt no /pers. B/ likumiskos procentus 6% gadā no piespriestā, bet nesamaksātā pamatparāda summas 11562,02 *euro* sākot no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 187., 189.- 193., 204[1].pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

akciju sabiedrības „SEB banka" prasību pret /pers. B/ daļā par parāda piedziņu un tiesībām saņemt likumiskos procentus – apmierināt, daļā par līgumsoda piedziņu – apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrības "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, labā parādu 11 562,02 *euro* (vienpadsmit tūkstoši pieci simti sešdesmit divi *euro*, 02 centi), līgumsodu 1156,20 *euro* (viens tūkstotis viens simts piecdesmit seši *euro*, 20 centi) un tiesāšanās izdevumus 718,99 *euro* (septiņi simti astoņpadsmit *euro*, 99 centi). Prasību daļā par līgumsoda 1955,12 *euro* apmērā piedziņu – noraidīt.

Noteikt /pers.B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu desmit dienas par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Noteikt AS "SEB banka", reģistrācijas Nr.40003151743, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% (sešus procentus) gadā no piespriestā, bet nesamaksātā pamatparāda 11562,02 *euro* (vienpadsmit tūkstoši pieci simti sešdesmit divi *euro*, 02 centi), sākot no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā pēc pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 29.janvāra, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese G.Viļumsone